

GEENS, Gaston (Kersbeek-Miskom 10 juni 1931). Was afkomstig van het Hageland. Geens studeerde na middelbaar onderwijs aan het **Klein Seminarie van Hoogstraten** rechten en economie aan de Katholieke Universiteit Leuven (KUL) en ging zich daarna een jaar specialiseren in monetaire en financiële economie in Frankfurt. Bij zijn terugkeer werd hij assistent aan de KUL en secretaris van het Centrum voor Economische Studiën (1955-1961). Hij doceerde eveneens aan de Koninklijke Militaire School (tot 1974). Van 1961 tot 1974 nam hij de dagelijkse leiding waar van CEPES, de nieuwe studiedienst van de **Christelijke Volkspartij (CVP)**. Geens was gemeenteraadslid van Winksele (1971-1976) en van Herent (1977-1980 en 1983). In 1974 werd hij door de CVP gecoöpteerd tot senator en

haalde eerste minister Leo Tindemans hem prompt in zijn regering als staatssecretaris voor begroting en wetenschapsbeleid. Twee jaar later leverden die bevoegdheden Geens een volwaardig ministerschap op. In de tweede regering-Tindemans volgde de promotie tot minister van financiën, een functie die Geens ook bleef vervullen in de eerste twee kabinetten van Wilfried Martens (1977-1980). Vanaf het derde kabinet-Martens verenigde Geens de bevoegdheden begroting, Vlaamse Gemeenschap en schaduwminister ('adjunct-minister') van onderwijs.

De **staatshervorming** van 1980 zorgde er inmiddels voor dat de portefeuille van Vlaamse Gemeenschap bij de volgende verkiezing de leiding van een autonome Vlaamse regering zou inhouden. Na de desastreuze verkiezingsnederlaag van 8 november 1981 bleef de CVP toch sterk genoeg om Geens als voorzitter van de **Vlaamse Executieve** naar voren te schuiven. Hij nam de leiding op zich van een proportioneel samengesteld kabinet van alle Vlaamse partijen. Feitelijk regeerde hij binnen dat kabinet met een rooms-blauwe meerderheid, iets wat na 1985, bij de afschaffing van de proportionaliteit, ook in een normale coalitie werd vertaald. Geens zelf sloot al in de verkiezingsnacht van 13 december 1987 een nieuwe rooms-blauwe coalitie, maar moest in de daaropvolgende maanden, onder druk van de Belgische machtsverhoudingen, een grondwettelijke herinvoering van de proportionaliteit en een 'inbraak' van socialisten en **Volksunie** in de Vlaamse regering ondergaan. Van dan af zat hij fei-

Zonder enige affiniteit met het Vlaams-nationalisme was het vooral Gaston Geens' economische scherpzinnigheid die hem in de jaren 1981-1991 als eerste Vlaams minister-president een uitgesproken Vlaams profiel bezorgde. Zijn uitspraken "Wat we zelf doen, doen we beter" of over de "Belgische economie met twee snelheden" werden hem in het zuiden van het land niet in dank afgenomen. Ze droegen bij tot een bewustwording van de sociaal-economische fundamenteën van het Belgische nationaliteitenconflict. (DE STANDAARD/HET NIEUWSBLAD: F. DE MAÎTRE)

telijk een rooms-rode regering voor, zijn laatste. Na de verkiezingen van 1991 loste **Luc van den Brande** hem af. Geens werd opnieuw gewoon senator, tot 1995. Bij de verkiezingen van dat jaar bood de CVP hem een plaats als lijstduwer op de senaatslijst aan. Enkele weken voor de verkiezingen liet Geens echter weten niet langer in een nieuw mandaat geïnteresseerd te zijn.

Geens behield, ondanks een rijkge vulde politieke carrière, goede verkiezingsuitslagen en een niet zo geslaagde tijd op financiën en begroting, het profiel van een hardwerkende technocraat die zich zelden tot politiek spel liet verleiden. Zonder enige affiniteit met het Vlaams-nationalisme was het vooral Geens' economische scherpzinnigheid die hem in de jaren 1981-1991 als eerste Vlaams minister-president een uitgesproken Vlaams profiel bezorgde. Zijn uitspraken "Wat we zelf doen, doen we beter" of over de "Belgische economie met twee snelheden" werden hem in het zuiden van het land niet in dank afgenomen. Ze droegen bij tot een bewustwording van de sociaal-economische fundamenteën van het Belgische nationaliteitenconflict. Het was die scherpzinnigheid die hem in de vroege jaren 1980 ook de campagnes Flanders Technology en de Derde Industriële Revolutie in Vlaanderen (DIRV) deed lanceren. Op een ogenblik van zware economische crisis hielpen die het vertrouwen herstellen. Geens stimuleerde ook nadrukkelijk een eigen Vlaamse beleidsaanpak, onder meer inzake budgetbeheer en de uitbouw van de Vlaamse administratie. Na de 'inbraak' van de **Socialistische Partij (SP)** in 1988 verminderde de impact van Geens op de Vlaamse regering en werd duidelijk dat hij ook fysiek met zijn krachten had gewoekerd. De verschuiving van de accenten in het Vlaams beleid – weg van het economische, ten voordele van onderwijs, welzijn en milieu – was niet meer van zijn hand.

WERKEN: *Perspectieven voor de landbouw in de Euromarkt*, 1958; – *Het arrondissement Leuven, een regionaal-economisch onderzoek*, 1959; – *Basisgegevens voor sociale politiek*, 1963; – *De wet op de universitaire expansie*, 1965; – *De staatshervorming*, 1971; – *Op eigen kracht*, 1987.

LITERATUUR: H. Gaus (ed.), *Politiek Biografisch Lexicon*, 1989.

ILLUSTRATIE(S), zie: staatshervorming.

ROLF FALTER